

Kvalitetsvurdering af ROMU 2018

Indhold

Indhold.....	2
Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	3
Fakta om ROMU.....	5
Kvalitetsvurderingens fokusområder	6
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse	6
Ressourcegrundlag	9
Forskning	12
Formidling	14
Samlingsvaretagelse	17
Museumslovens kapitel 8.....	21
Baggrund.....	23
1. Kvalitetsvurderingsforløbet på ROMU	23
2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger	24

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Denne kvalitetsvurderingsrapport følger op på daværende Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger af hhv. Egnsmuseet Færgedgården i 2005 og Roskilde Museum i 2009. De to statsanerkendte museer fusionerede den 1. juli 2011. Under navnet ROMU driver museet aktuelt ni besøgssteder i Roskilde, Frederikssund og Lejre kommuner. Rapporten gør status for udviklingen og kvaliteten af museets arbejde.

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at ROMUs opgavevaretagelse er meget tilfredsstillende.

Museet har fulgt tilfredsstillende op på hovedparten af de forhold, der blev påpeget ved kvalitetsvurderingerne af de tidligere selvstændige museer i 2005 og 2009. Fusionen og den efterfølgende udvikling har løst de fleste af de tidligere udfordringer og bidraget til et væsentligt kvalitativt løft af den faglige opgavevaretagelse og til professionalisering af det samlede museum.

En ressourcekrævende opgave med at skabe overblik over museets samlinger og forbedre bevaringsforhold er langt fremskreden. Der er bl.a. tale om at forbedre kritiske bevaringsforhold, der især blev påpeget i kvalitetsvurderingen af Egnsmuseet Færgedgården i 2005 og en påkrævet gennemgang af de fusionerede samlinger med henblik på udskillelse af overflødige genstande.

En række ambitiøse anlægs- og udviklingsprojekter med nye eller moderniserede besøgssteder og udstillinger er gennemført med tilvejebringelse af betydelig ekstern støtte, herunder fra kommunerne. Navnlig realiseringen af museets nye afdeling, Ragnarock (2016), vidner om et professionelt drevet museum med høj grad af nytænkning og en eksperimenterende og innovativ tilgang til måden at drive museum og forretning på til inspiration for det samlede museums-væsen.

ROMU har høj kvalitet i hovedparten af den faglige opgavevaretagelse. På bevaringsområdet har museet dog forsat nogle bygningsmæssige udfordringer, og mellem de ni besøgssteder opleves også en vis uensartet kvalitet, hvilket kalder på prioritering ift. den videre udvikling.

Fusionen er gennemført succesfuldt. Der er bl.a. etableret en sammenhængende enhedsorganisation med hensigtsmæssige tværgående strukturer, der er formuleret strategier for den videre udvikling samt arbejdsplaner, politikker og retningslinjer med henblik på kvalitet og ensartethed i opgavevaretagelsen, og der er indgået aftaler mellem de tre hjemkommuner om driften af museet. Museet er en væsentlig aktør i de tre hjemkommuner og indgår aktivt i det lokale og regionale kulturliv. Museet har god opbakning fra hjemkommunerne, der er etableret relevante samarbejdsstrukturer med en lang række partnere, og der opleves høj grad af fælles forståelse af

museets rolle og udvikling. ROMUs fortsatte succes og museets videre udvikling afhænger af, at det gode og engagerede samarbejde mellem de tre kommuner og museet fastholdes, og fortsat udvikles samt at der fortsat er fælles opbakning til det samlede museum, og de opnåede resultater. Det gælder såvel internt på museet som fra de tre kommuner, museets støtteforeninger og andre interessenter.

Tidligere kvalitetsvurderinger

ROMUs nuværende afdelinger i Frederikssund, Roskilde og Lejre kommuner - med undtagelse af det nye Ragnarock - blev kvalitetsvurderet af Kulturarvsstyrelsen i 2005 og 2009. Styrelsen konstaterede bl.a. følgende i rapporterne:

- Egnsmuseet Færggården (2005): God arkæologisk forskningsprofil, velfungerende skole-tjeneste, problematisk bygninger, yderst kritisable magasiner, dårlige bevaringsforhold, ufokuseret indsamling samt et registreringsefterslæb. Styrelsen anbefaler bl.a. en samlet plan for museets udvikling, fagligt fokus, styrkelse af forskning i nyere tid, forsvarlige opbevaringsforhold, samlingsgennemgang og udskillelse samt afvikling af registreringsefterslæb.
- Roskilde Museum (2009): Et yderst veldrevet museum. Høj kvalitet i den arkæologiske virksomhed herunder af forskningen. God varetagelse af tilsynsopgaven med fredede fortidsminder, spændende udstillingstiltag, bevaringsforhold af vekslende kvalitet, behov for samlingsgennemgang og udskillelse. Styrelsen anbefaler bl.a. en opprioritering af samlingsarbejdet og af forskningen i nyere tid.

De tidligere kvalitetsvurderingsrapporter kan læses her:

Egnsmuseet Færggården:

https://slks.dk/fileadmin/user_upload/kulturarv/museer/Museet_faergegaarden.pdf

Roskilde Museum:

https://slks.dk/fileadmin/user_upload/kulturarv/museer/Roskilde_Museum.pdf

Der er siden disse kvalitetsvurderinger sket en væsentlig udvikling i både de lovmæssige krav (driftstilskudslov fra 2010 og ny museumslov fra 2012) og de kvalitative standarder for museernes virksomhed (bl.a. div. udredninger, strategier mv., der sætter mål for museernes faglige opgavevaretagelse, organisation og ledelse). Der er tale om krav og standarder om øget økonomisk og faglig bæredygtighed og professionalisering af den samlede museumsvirksomhed, som har ændret Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for vurdering af museernes virksomhed. Styrelsens dokument "Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer" afspejler disse ændringer.

Denne opfølgning på de tidligere kvalitetsvurderinger skal ses på baggrund heraf.

Fakta om ROMU

ROMU er et statsanerkendt kulturhistorisk museum med ansvar for kulturhistorien fra ældste til nyeste tid i Roskilde, Frederikssund og Lejre kommuner. Museet varetager det arkæologiske ansvar m.v. i de samme kommuner i henhold til museumslovens kapitel. 8.

"Museet formål er gennem indsamling, registrering, forskning, bevaring og formidling inden for sit ansvarsområde at virke for sikringen af Danmarks kulturarv og belyse såvel forandring, variation og kontinuitet i menneskers livsvilkår fra de ældste tider til nu.

Museet vil gennem sin virksomhed befordre forståelsen af historien og kulturarvens betydning for menneskets placering i tid og rum. Museet vil arbejde for at integrere sin viden i samfundets daglige liv og virke for, at denne viden nyttiggøres i samfundets daglige forvaltning. Museet vil virke for at udbrede kendskabet til sit virkeområde nationalt og internationalt." (Vedtægterne 2.2)

ROMU er en selvejende institution, der modtager årlige driftstilskud fra staten og fra kommunerne i ansvarsområdet.

Roskilde Kommune er museets offentlige hovedtilskudsyder og tilsynsførende myndighed.

ROMU er en fusion pr. 1. juli 2011 af to tidligere selvstændigt statsanerkendte kulturhistoriske museer: Roskilde Museum (oprettet 1929, statsanerkendt 1952) og Egns museet Færggården (oprettet og statsanerkendt 1984)

Museet har støtteforeninger med tilsammen 1.700 medlemmer (2017).

ROMU har ni besøgssteder, to magasinlokaliteter og én administrationslokalitet

Besøgsstederne er:

- Roskilde Museum, Roskilde
- Domkirkemuseet, Roskilde (drives sammen med menighedsrådet for Roskilde Domkirke)
- Sankt Laurentii kirketårn og -ruin, Roskilde
- Lützhøfts Købmandsgård, Roskilde
- Håndværksmuseet, Roskilde
- RAGNAROCK, Roskilde
- Lejre Museum inkl. Gl. Kongsgaard, Lejre
- Tadre Mølle, Hvalsø
- Frederikssund Museum, Jægerspris

Nøgletal for museet 2017

- Museets samlede omsætning var på 67,6 mio. kr.
- Museet rådede over 36 fastansatte årsværk, heraf 17 videnskabelige årsværk.
- Museet havde 172.017 brugere.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

I kvalitetsvurderingerne 2005 og 2009 anbefalede styrelsen bl.a., at museerne skærpede deres strategiske afsæt og faglige profiler og samlede deres aktiviteter på færre adresser.

a. Arbejdsgrundlag

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museets vedtægter er sidst revideret i 2017. Vedtægterne er ajour med lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, men afspejler ikke nye bestemmelser i den gældende museumslov om museernes opgaver.
- Det vedtægtsbestemte ansvarsområde er klart afgrænset i forhold til tid, emne og geografi, men det udestår at tage stilling til, hvorvidt Ragnarocks museumsvirksomhed fortsat har lokalt afsæt, eller om virksomheden snarest har et landsdækkende perspektiv.
- Museet har arbejdet systematisk på at afdække de fusionerede museers særlige styrker og potentialer. Der er på baggrund heraf formuleret relevante, faglige fokusområder for museets virksomhed i Roskilde, Frederikssund og Lejre.
- Et fokusområde i Roskilde er middelalderhistorien, herunder kirkehistorien, hvorfor museet indgår i formidlingen i Domkirkemuseet på vegne af menighedsrådet. Museet har endnu ikke udfoldet sit fulde museumsfaglige potentiale f.s.v.a. Roskilde Domkirke herunder som UNESCO verdensarv.
- Med afsæt i museets vedtægtsbestemte formål, ansvarsområde og blik for faglige potentialer, fremtiden og omverdenen, har ROMU formuleret et strategisk grundlag for sin virksomhed i form af mission og vision, og har senest udarbejdet Strategi 2016-18 for den samlede virksomhed.
- Strategien rummer delstrategier for den faglige virksomhed, og forholder sig desuden til organisation og ledelse samt til overordnet økonomi, personale og bygninger.
- Strategien sætter retning og mål for museets aktiviteter i perioden, men den forholder sig ikke systematisk til finansieringen af ressourcetrækket.
- Museet strategi er konkretiseret i årlige arbejdsplaner for virksomhed. Seneste arbejdsplan er for 2018. Museet har desuden udarbejdet en række politikker og retningslinjer for at udvikle og sikre ensrettet praksis i museumsorganisationen.
- En strategi for 2019- 2023 er under udarbejdelse

b. Organisation

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Som led i fusionen er der foretaget en gennemgang og analyse af de enkelte aktivitetssteders potentiale ift. at understøtte museets videre udvikling.
- Der er sket en afvikling af et besøgssted (Fjordcentret) efter fusionen, og der er nedlagt en administrationsenhed (Færggården) samt nogle uegnede magasinlokaliteter. Der er tilføjet et nyt besøgssted (Ragnarock) og en magasinbygning (Jægerspris).
- Museet er organiseret med bestyrelse og direktion samt seks tværgående afdelinger: Formidling, Kommunikation, Salg og booking, Teknik, Administration samt Kulturarv med selvstændig ledelse. Hver af museets ni besøgssteder har en fast tilknyttet chef eller anden relevant medarbejder. Der er således skabt en enhedsorganisation, der integrerer museets fagligheder på tværs af museumsafdelingerne. Museet oplyser, at handleplaner for den videre udvikling af organisationen og de enkelte enheder og afdelinger vil indgå i museets strategiske arbejde fremadrettet.
- Der er indgået skriftlig drifts- og samarbejdsaftale mellem Roskilde, Lejre og Frederikssund kommuner om driftstilskud til museumsvirksomheden og kommunernes repræsentation i bestyrelsen.
- Med kommunernes skoleforvaltninger er der indgået samarbejdsaftaler om undervisning på museets afdelinger.
- Fem museumsforeninger/historiske foreninger, der støttede de oprindelige museer, er fortsat tilknyttet museet og på skift repræsenteret i bestyrelsen. Der foreligger skriftlige samarbejdsaftaler med støtteforeningerne.
- Museet indgår i talrige andre samarbejder såvel museumsfaglige som bredere funderede kulturnetværk, lokalt, nationalt og internationalt, hvor museet beklæder en længere række tillidsposter. Nogle samarbejdsrelationer synes at mangle relevans for museets virksomhed.

c. Ledelse

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museets bestyrelse består af 11 medlemmer. 3 medlemmer er valgt af Roskilde Byråd (i dets midte), 2 medlemmer er valgt af Lejre Kommunalbestyrelse (i dets midte), 2 medlemmer er valgt af Frederikssund Byråd (i dets midte). Borgmestrene i de tre kommuner er fødte medlemmer. Borgmesteren i museets primære tilskudskommune er formand for bestyrelsen.
- 1 medlem er valgt af rektoratet for RUC, 2 medlemmer med relevante kompetencer er udpeget af bestyrelsen, 1 medlem er valgt af støtteforeninger i Roskilde, Frederikssund og Lejre. Bestyrelsen har udarbejdet forretningsordenen for sin virksomhed.
- To bestyrelsesmedlemmer kvinder, ni er mænd. Den gennemsnitlige alder er 60 år.
- Museet daglige ledelse varetages af direktør og vicedirektør. Derudover udgøres den faglige ledelse af cheferne for formidling og kommunikation, den kommercielle chef og en forvalter.

- Det er en udfordring, og det kræver et betydeligt ressourcetræk - ikke mindst ledelsesmæssigt - dels at sikre en enhedsorganisation med enheder, afdelinger, personale og opgaver spredt over store geografiske afstande, dels at betjene brugerne, hjemkommuner, tilgodese fem museumsforeninger og samarbejde med en række andre prioriterede interessenter.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at der er skabt en struktur for museets ledelse, der sikrer nødvendig koordinering, forventningsafstemning og fælles fodslag om museets drift og udvikling - såvel mellem museet og de tre hjemkommuner som mellem museet og lokale støtteforeninger.
- at museet har skabt en enhedsorganisation, der integrerer museets fagligheder på tværs af museumsenhederne, og som understøtter museets opgavevaretagelse og udvikling.
- at museet, ved sammensætning af bestyrelsen, er opmærksom på at sikre relevante kompetencer for museets drift og fortsatte udvikling.
- at museets faglige ansvarsområde er klart defineret, kronologisk, sagligt og geografisk.
- at museet har defineret relevante, faglige fokusområder, formuleret et strategisk grundlag og har udarbejdet strategi- og arbejdsplaner, politikker, retningslinjer mv. for den samlede virksomhed med henblik på ensartet retning og praksis i opgavevaretagelsen.
- At museet har et velfungerende og formaliseret samarbejde med de tre hjemkommuner, Roskilde, Lejre og Frederiksund både på politisk og administrativt niveau.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets vedtægter ikke er opdaterede i forhold til den gældende museumslov.
- at vedtægterne ikke reflekterer Ragnarocks opgaver og rolle i museumslandskabet.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet på baggrund af det overblik og grundlag, der er skabt i strategiperioden 2016-18, og de hidtidige erfaringer med organisationen, strukturer m.v., udarbejdet en strategi for de kommende år, der reflekterer museets aktuelle målsætninger, og sætter dem i relation til museets organisatoriske og ressourcemæssige grundlag.
  - at museet som led i udarbejdelsen af ny samlet strategi skærper og tydeliggør museets faglige profil - herunder for Ragnarock - og som led heri reviderer vedtægterne efter behov.
  - at museet styrker sit museumsfaglige engagement i verdensarvsstedet Roskilde Domkirke og i den fortsatte udvikling af Domkirkemuseet/verdensarvsbesøgscenter.
  - at museet opdaterer sine vedtægter, så de afspejler den gældende museumslov.
  - at museet med afsæt i Kulturministeriets anbefalinger om god ledelse af selvejende kulturinstitutioner til stadighed overvejer sammensætning og udpegningskriterier for bestyrelsen mhp. på at sikre relevante, professionelle kompetencer for museets drift og udvikling.
-

Ressourcegrundlag

I kvalitetsvurderingen af Egnsmuseet Færggården 2005 anbefalede styrelsen bl.a. bedre bygninger til samlingen og en overordnet plan for anvendelsen af museet ressourcer. I kvalitetsvurderingen af Roskilde Museum i 2009 anbefalede styrelsen bl.a. færre og bedre magasinbygninger, og at styrke økonomien bl.a. ved at søge styrelsens puljemidler.

a. Økonomi

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museets samlede omsætning i 2017 var på 67,6 mio. kr. Indtægterne fordelte sig således:

○ Egen indtjening (brutto)	8,5 mio. kr.
○ Betalinger for kapt. 8, ark.	19,8 mio. kr.
○ Driftstilskud fra staten	5,7 mio. kr.
○ Projekttilskud fra staten	1,0 mio. kr.
○ Tilskud fra kommuner	17,9 mio. kr.
○ Tilskud fra EU og Nordisk Min.	0,1 mio. kr.
○ Ikke-offentlige tilskud	10,6 mio. kr.
○ Forbrug af hensættelser	4,0 mio. kr.

Egenkapital 2017	1,7 mio. kr.
Resultat for 2017	0,01 mio. kr.

- Museets egen indtjening på 8,5 mio. kr. er indtægter fra entre, café, butik, forlag og øvrige indtægter. Museet arbejder målrettet med at identificere og udvikle forretningsområder og modeller på baggrund af en nedskreven kommerciel strategi.
- Museets indtægter på 19,8 mio. kr. er betalinger for bygherrebetalte arkæologiske undersøgelser.
- Driftstilskud fra kommuner fordeler sig således: Roskilde (12,2 mio.), Frederikssund (3,8 mio.), Lejre (1,7 mio.). Desuden yder Holbæk Kommune et tilskud (refusion) på 0,2 mio. kr. mhp. en medarbejder i fleksjob.
- Der er indgået samdriftsaftale mellem de tre kommuner, der yder driftstilskud. Aftalen fastsætter det årlige driftstilskud og den forholdsmæssige fordeling mellem kommunerne. Tilskuddet reguleres iht. reglerne for kommunernes fremskrivning. Gældende driftsaftale trådte i kraft i 2011, og kan opsiges med 12 måneders varsel.
- I 2017 udgjorde det direkte kommunale tilskud 135 kr. pr. indbygger i Roskilde Kommune, 85 kr. pr. indbygger i Frederikssund Kommune og 64 kr. pr. indbygger i Lejre kommune.
- Museets ikke-offentlige-tilskud er i hovedsagen tilskud fra fonde til museets nye udstilling i Roskilde.

b. Medarbejdere

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet rådede i 2017 over 36 fastansatte årsværk, heraf 17 videnskabelige årsværk - 3 med ph.d.-grad eller tilsvarende. Af de fastansatte årsværk blev 2 udført af ansatte i fleksjobordninger eller lign. Museets ansatte omfatter en stor variation af relevante fagligheder og kompetencer. Museet har fokus på kontinuerlig kompetenceudvikling af sit faste personale, og har en nedskrevet politik på området.
- Derudover blev 41 årsværk udført af medarbejdere i tidsbegrænsede ansættelser. Heraf 25 videnskabelige årsværk. De tidsbegrænsede ansatte, var i hovedsagen beskæftiget med arkæologiske undersøgelser.
- Museet indberettede i 2017 til styrelsen, at 2 årsværk blev udført af frivillige. Aktuelt vurderer museet, at antallet af frivillige årsværk er noget højere.
- De frivillige er organiseret i en række foreninger, grupper eller lav, der på forskellig vis understøtter og bidrager til museets opgavevaretagelse.
- Museet har udarbejdet en frivillighedspolitik, der fastsætter rammer, regler og retningslinjer for frivillighedsarbejdet.

c. Bygninger

Kvalitetsvurderingen 2018:

- ROMU råder over bygninger på ni besøgssteder, to magasinlokaliteter og én administrationslokalitet. Museets besøgssteder indbefatter flere fredede og bevaringsværdige bygninger. Museet ejer ikke bygningsmassen, men får stillet hovedparten til rådighed af de tre kommuner. Ragnarock er dog ejet en bygningsfond, hvortil museet betaler en betydelig husleje (1,9 mio. kr. årligt). Magasinbygningerne er ligeledes lejemaal, hvor museet betaler husleje (0,7 mio. kr. årligt). Museet har den indvendige vedligeholdelsesforpligtelse for alle bygninger. Den udvendige vedligeholdelse varetages af kommunerne og udlejere. Der er udarbejdet prioriterede vedligeholdelsesplaner for dele af bygningsmassen.
- Bygningernes vedligeholdelsesstand varierer fra nye eller istandsatte og velholdte bygninger i Roskilde til bygninger med et vedligeholdelsefterslæb f.eks. dele af Færggården ved Frederikssund.
- Museets magasinbygninger ved Roskilde vurderes i bevaringsrapporten fra Bevaring Sjælland ikke velegnede til opbevaring af museumsgenstande, primært fordi klimaet er ustabil på grund af bygningernes konstruktion. Bevaring Sjælland vurderer, at museets anden magasinbygning i Jægerspris er velegnet til formålet, men konstaterer, at genstande aktuel er ramt af skimmelsvamp som følge af et svigt i klimastyringen i 2012. Styrelsen følger den bevaringsfaglige vurdering.
- Museets tekniske afdeling varetager den løbende drift og vedligehold af museets bygninger og udenomsarealer. I 2016 udgjorde museets udgifter til bygningsdrift og -vedligehold 10 % af museets samlede udgifter.

- Der er sket meget væsentlige forbedringer og tilpasninger af den samlede bygningsmasse siden kvalitetsvurderingen af Egnsmuseet Færggården i 2005 og Roskilde Museum i 2009. Der er både tale om nybyggeri, erhvervelser af ældre, men bedre bygninger, gennemgribende istandsættelser og afvikling af en række uegnede bygninger til museumsformål.
  - Museet har ambition om et nybygget magasin efter moderne standarder. Det udestår aktuelt, at museet forbedrer eller erstatter de bygningsmæssige rammer om samlingen i Roskilde-magasinet, som påpeget i den aktuelle bevaringsrapport fra Bevaring Sjælland. Desuden bør museet foranstalte prioriterede vedligeholdelsesplaner for hele bygningsmassen.
  - Museet bør til stadighed overveje relevansen og nødvendigheden af at opretholde den samlede bygningsportefølje herunder de enkelte besøgssteders potentiale ift. at understøtte museets videre udvikling.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et stabilt og bæredygtigt økonomisk grundlag med væsentlige kommunale driftstilskud, en god egen indtjening, tilvejebringer betydelige ikke-offentlige tilskud til museets udviklingsprojekter, og arbejder målrettet med forretningsudvikling.
- at museet systematisk har arbejdet på at opnå økonomiske fordele af fusionen inden for den faglige opgavevaretagelse og de administrative funktioner, herunder har tilpasset dele af bygningsmassen til museets behov ved både at afvikle overflødige bygninger og bygge nyt.
- Museet har planer om yderligere tilpasning og optimering af bygningsmassen.

Det er tilfredsstillende:

- at omtrent halvdelen af museets fastansatte medarbejdere har en relevant videnskabelig baggrund, herunder en variation af relevante fagligheder og kompetencer, og at museet sikrer kontinuerlig kompetenceudvikling af sit personale.
- at museets hjemkommuner stiller de fleste museumsbygninger huslejfrit til rådighed for museet, og påtager sig den udvendige vedligeholdelse.
- at museet har mange frivillige og flere aktive støtteforeninger, der bidrager til museets virke, og at der er fastlagt rammer, regler og retningslinjer for frivillighedsarbejdet.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fortsat har fokus på sin bygningsmasse herunder vurderer relevans, potentiale og ressourcetræk ift. at understøtte museets videre udvikling.
  - at museet specifikt prioriterer at forbedre eller erstatte de bygningsmæssige rammer om samlingen i Roskilde-magasinet, der aktuelt ikke er velegnede til formålet jf. rapport fra Bevaring Sjælland.
-

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

I kvalitetsvurderingerne i 2005 og 2009 blev både Egnsmuseet Færgøgårdens og Roskilde Museums arkæologiske forskning vurderet meget tilfredsstillende. Styrelsen anbefalede Færgøgården at prioritere forskningen inden for nyere tid og Roskilde Museum at den udmærkede og omfangsrige forskning i nyere tid, blev mere metodisk/analytisk funderet.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Til brug for Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af museets forskning har museet indsendt en oversigt over sine forskningspublikationer for perioden 2014-2018. Styrelsen inddrager alene publicerede, fagfællebedømte forskningsarbejder i vurderingen.
- I perioden 2014-18 har museet publiceret otte eksternt fagfællebedømte arkæologiske forskningsarbejder. Inden for nyere tids kulturhistorie har museet i perioden publiceret to fagfællebedømte forskningsarbejder. Forskningen er udført af museets egne medarbejdere og er publiceret i relevante tidsskrifter m.v., nationalt og internationalt. To af de arkæologiske forskningsarbejder mangler dog en klar forbindelse til museets ansvarsområde. (A Viking Ship Graffito from Ireland) og (Gudme - Eine Fürstenresidenz).
- Museet indgår aktivt i, og prioriterer væsentlige ressourcer i adskillige faglige netværk og forskningssamarbejder med andre museer og universiteter. Bl.a. i så forskellige emner som Vikingernes genom (Center for geogenetik), Bondestenalderens huse (Saxo Institutet), Middelalderens måltider (Nationalmuseet), Power of the Mosques (KU og SDU), Populær musik og ungdomskultur (Det kgl. Bibliotek og Aarhus Universitet) og Skimmelsvamp i kulturarv (KADK, Institut for konservering og DTU). Samarbejdsprojekterne indgår i museets forskningsstrategi.
- Museet har formuleret en strategi for sin forskning i Forskningsstrategi 2016-18, der er konkretiseret i årlige arbejdsplaner. Arbejdsplanerne sætter mål for udbyttet af forskningen, oplyser om arbejdets tilrettelæggelse, om samarbejder, publicering og ressourceanvendelse.
- Det fremgår, at museet, med afsæt i ansvarsområdet, prioriterer forskningsprojekter i bebyggelsesudviklingen i jernalder, vikingetid og middelalder. Indenfor nye tid prioriterer museet tre forskningsområder: Urbanisering (bydannelse og købstadsudvikling), Roskilde Fjord (fjordlandets kulturhistorie) og populærmusik og ungdomskultur efter 1945. Museet medfinansierer desuden bevaringsfaglig forskning som led i ph.d. projektet: Skimmelsvamp i Danmarks kulturarv.
- Museet har sammen med Museum Sydøstdanmark taget initiativ til udgivelse af et fagfællebedømt videnskabeligt tidsskrift – Gefjon - der giver adgang for publicering af forskningsre-

sultater inden for arkæologi, historie og etnologi for alle kulturhistoriske museer i Danmark. Det er hensigten at få tidsskriftet optaget på autoritetslisterne i henhold til den bibliometriske forskningsindikator.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet på det arkæologiske område bedriver en betydelig forskning efter det almene forskningsbegreb inden for museets ansvarsområde, og at museets forskning publiceres i relevante faglige medier nationalt og internationalt.
- at museet i stort omfang indgår i netværk og samarbejder nationalt og internationalt, aktivt deltager i og initierer fora med henblik på udvikling og formidling af forskningsindsatsen herunder har taget initiativ til en publiceringskanal til gavn for alle kulturhistoriske museer.

Det er tilfredsstillende:

- at museets forskning er baseret på en forskningsstrategi med prioriterede forskningsområder, der er konkretiseret i årlige handleplaner med mål for bl.a. produktion, publicering, samarbejder og kvalitet.
- at museet arbejder tværvidenskabeligt med sin forskning, og derved søger at skabe synenergi mellem fagområder, hvor det giver mening i relation til kulturhistorien i ansvarsområdet, i samarbejde med andre museer og vidensinstitutioner.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

at det forskningsmæssige afkast af museets virksomhed inden for nyere tids kulturhistorie har været beskedent de sidste fire år.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fastholder det høje niveau for den arkæologiske forskningsindsats, og fortsat arbejder med at udvikle sin forskningspraksis.
- at museet har fokus på og prioriterer, at afsætte de nødvendige ressourcer med henblik på at styrke forskning og publicering inden for alle dele af museets ansvarsområde.

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

I kvalitetsvurderingen 2005 anbefalede styrelsen bl.a. Egnsmuseet Færggården at fokusere formidlingen på ansvarsområdet, fastholde en velfungerende skoletjeneste og lette adgangsforholdene for brugerne. I 2009 anbefalede styrelsen bl.a. Roskilde Museum at fastholde sit fokus på formidling og undervisningen, arbejde videre med udviklingen af nogle spændende nye udstillingsformater og udarbejde en revideret strategi for museets samlede formidling.

Kvalitetsvurderingen 2018:

a. Formidling

- Museet driver en aktiv formidling af ansvarsområdet fra adskillige platforme og målrettet forskellige brugergrupper. Formidlingen har primært udgangspunkt i museets besøgssteder i Roskilde, Lejre og Frederikssund kommuner
- Besøgsstederne med udstillinger og aktiviteter reflekterer karakteristiske særpræg i ansvarsområdet. I Roskilde er fokus på købstad, konge- og kirkemagt. I Lejre på stormænd, magtcenter og asatro. I Frederikssund er fokus på fjorden, der er søvejen til det centrale Sjælland og delvis forudsætningen for områdets kulturhistoriske særpræg. Udstillingerne er i hovedsagen nye, æstetisk tilrettelagte med et begrænset antal genstande, en vis variation og nogle nyere formidlingsformater - bl.a. digitale og akustiske.
- Det nybyggede museum, Ragnarock, skiller sig ud ved innovativ og nyskabende formidling ved mange af de greb, der kendes fra rockscenerne: lyd, lys, farver, bevægelse og en høj grad af brugeraktivering. Ragnarocks temaer rækker langt ud over ansvarsområdet, men har også en klar lokal forbindelse til musikken og ungdomskulturen bl.a. til Roskildefestivalen, som den har udfoldet sig gennem 50 år.
- Museet har et par besøgssteder i Roskilde med en utidssvarende formidling af købstadens handel og håndværk. Det samme gælder formidlingen af Sct. Laurentius kirketomt. Formidlingen på Domkirkemuseet er et samarbejde mellem menighedsrådet og ROMU, hvor museet fører opsyn med udstillingerne og varetager undervisningen. Udstillingen er traditionelt opbygget, af ældre dato og ligeledes uden nyere formidlingstiltag. Museet oplyser, at menighedsrådet, på nuværende tidspunkt, ikke ønsker at prioritere en ændring i udstillingerne. Det udestår at tage stilling til den videre udvikling af disse besøgssteder.
- Tadre Mølle formidler mølledrift afsat i den fungerende vandmølle. Der er fortrinsvis tale om personlig formidling i dialog med brugerne og demonstrationer af møllen. Formidlingen varetages af ansatte og frivillige med et indgående kendskab til vandmøllen.

- ROMUs øvrige formidling omfatter særudstillinger, omvisninger og guidede ture, formidling af arkæologiske sites, aktivitets- og markedsdage, pop-up-udstillinger, sociale medier, apps m.v. Museet deltager også i lokale festivaler og events arrangeret af andre.
- ROMU driver eget forlag, der bl.a. udgiver Årbogen ROMU med artikler, der bl.a. formidler museets forskning for bredere grupper.
- Museet har adskillige medarbejdere, der er professionelt uddannede inden for formidling og kommunikation.
- Museet indgår i relevante faglige netværk nationalt og internationalt, og samarbejder med andre museer og vidensinstitutioner om sin formidling og udvikling heraf. Museet deltager endvidere i lokale formidlings- og forskningssamarbejder bl.a. RUCMUS, BIMUS og Kulturstrøget.

b. Undervisning

- ROMUs skoletjeneste udvikler og gennemfører undervisning til børn og unge på forskellige klassetrin i Roskilde, Lejre og Frederikssund kommuner. Museet har skriftlige aftaler med de lokale skoleforvaltninger om undervisningen, der er koordineret med trinmål og læreplaner i sektoren. I 2017 underviste museet 42 småbørnsgrupper fra daginstitutioner, 520 grundskoleklasser, 56 hold fra ungdomsuddannelser og 45 andre uddannelseshold. 15 studerende modtog vejledning.
- ROMU er aktivt formidlende på website, ved apps og på sociale medier med næsten daglige uploads om museets aktiviteter.
- Museets website har de fornødne praktiske oplysninger for brugerne, information om udstillinger, kalender med oversigt over kommende arrangementer m.v. Museets website har desuden information om museets vedtægter, mission/vision, strategi, organisation, ledelse og personale. Museet har samme sted offentliggjort sine årsrapporter med ledelsesberetninger og resultatopgørelser.
- Strategi 2016-18 med delstrategi for formidlingen sætter mål og udpeger nogle indsatsområder for museets formidling som helhed og for formidlingen ved de enkelte aktivitetssteder. Strategien er konkretiseret i årlige arbejdsplaner.

c. Museets brugere

- ROMU har deltaget i den nationale brugerundersøgelse i 2017 med valide data for Ragnarock. Årsagen er udstillinger under revision på flere besøgssteder i 2017. Undersøgelsen viser bl.a., at brugerne af Ragnarock er mere tilfredse end det gennemsnitlige tilfredshedsniveau blandt brugere af kulturhistoriske museer. Undersøgelsen viser også, at brugerne i høj grad vil anbefale museet til andre.
- ROMU havde i 2017 172.017 brugere på museets besøgssteder, eller som deltog i museets arrangementer andre steder. Det er en stigning i forhold til 2015 (104.866) og 2016

(166.679). Den store stigning fra 2015 til 2006 har sammenhæng med åbningen af Ragnarock. I forhold til sammenlignelige kulturhistoriske museer har ROMU et højt besøgstal.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet driver en omfattende og differentieret formidlingsvirksomhed af sit ansvarsområde med brug af varierede formidlingsmedier og formater til forskellige målgrupper.
- Ragnarock skiller sig ud ved særlig innovativ og nyskabende formidling til brugerne – og til inspiration for andre museer.
- at museet har defineret fokusområder for formidlingen i museets forskellige besøgssteder, der reflekterer karakteristisk kulturhistorisk særpræg.
- at museet gennemgribende har udviklet eksisterende besøgssteder og udstillinger og har finansieret og realiseret et nyt ambitiøst museumsprojekt (Ragnarock). Museet har dermed opfyldt de vigtigste strategiske mål for udviklingen af sin formidling i perioden 2016-18.
- at museet har opnået en imponerende vækst i antal brugere, herunder også på de sociale medier, og at museet har differentierede undervisningstilbud tilpasset læreplaner og trinmål i alle tre hjemkommuner, som benyttes i meget stort omfang.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har et højt aktivitetsniveau i sin formidling også udenfor sine besøgssteder, indgår aktivt i faglige netværk og samarbejder samt deler sin viden og erfaring lokalt, regionalt, nationalt og internationalt, og bidrager til destinationsudvikling mv.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets formidling af købstadens handel og håndværk (Lützhøfts Købmandsgård og Håndværksmuseet) fremstår utidssvarende og underprioriteret. Det samme gælder formidlingen af Sct. Laurentius kirketomt, hvor nogle brugere også er udfordret af adgangsforhold.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet forsat udvikler sin aktive, differentierede formidling af ansvarsområdet, med henblik på aktualitet og relevans for forskellige brugergrupper.
- at museet, i overensstemmelse med sit fokus på kirkens betydning for Roskildes udvikling, prioriterer og styrker sit engagement i udviklingen af formidlingen af Roskilde Domkirke som UNESCO-verdensarv.
- at museet løbende foretager en vurdering af hvorvidt alle eksisterende besøgssteder, har det fornødne potentiale for at understøtte museets videre udvikling, eller om noget med fordel kan afhændes/overdrages.
- at museet fremover prioriterer at deltage i den nationale brugerundersøgelse i flere afdelinger, og sikrer indsamling af et tilstrækkeligt antal besvarelser med henblik på valide data.

- at museets formidlingsstrategi for de kommende år reflekterer museets prioritering af ressourcerne og inddrager resultaterne af Den Nationale Brugerundersøgelse.
-

Samlingsvaretagelse

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

I kvalitetsvurderingerne 2005 og 2009 anbefalede styrelsen bl.a. kritisk samlingsgennemgang med henblik på udskillelse samt udarbejdelse af indsamlings- og bevaringsplaner.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet har siden fusionen udarbejdet en strategi for samlingsarbejdet som led i Strategi 2016-18, der er konkretiseret i årlig arbejdsplaner. Strategi og arbejdsplaner omfatter både den arkæologiske samling og samlingen fra nyere tid.
- Museet har formuleret kriterier og retningslinjer for indsamlingen med henblik på at sikre ensartet praksis. Museets indsamling er baseret på en restriktiv, men aktiv og faglig reflekteret praksis, der er knyttet til museets forskning og formidling af ansvarsområdet.
- Museet koordinerer sin indsamling med andre relevante museer, og indgår i faglige netværk og samarbejder om indsamling og udviklingen heraf.
- Museet har afsat ressourcer til, og arbejder målrettet med, at gennemgå de tidligere museumsenheders samlinger bl.a. med henblik på nødvendig udskillelse.
- Museets samling omfatter ca. 190.000 inventarnumre. I 2017 blev indsamlet 3.000 genstande, langt hovedparten som led i museets arkæologiske undersøgelser.
- Et større antal genstande og arkivalier er udskilt siden fusionen i 2011 (over 4.500), og flere forventes udskilt de kommende år som følge af samlingsgennemgang.

b. Registrering & Indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KiD). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

I kvalitetsvurderingerne 2005 og 2009 anbefalede styrelsen bl.a. indhentning af registrerings- og indberetningsefterslæb.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet er praktisk talt ajour med registrering (98 %) og indberetning (95 %) af sin samling. Museet anvender udelukkende fællesmuseale, digitale registreringssystemer.
- Museet har udarbejdet en strategi for registreringsarbejdet som led i Strategi 2016-18, der er omsat i årlige arbejdsplaner, der sætter mål for arbejdet.
- Museet dokumenterer sin registreringspraksis og -historik både f.s.v.a. arkæologi og samlingerne fra nyere tid.
- Museet angiver en museumsfaglig begrundelse for indsamlingen som en del af registreringen, og råder over personale med relevante registreringskompetencer, der indgår i relevant fagligt netværk om registreringsarbejdet.
- Museet bidrager aktivt og værdifuldt i implementeringen af museernes nye registreringssystem SARA.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

I kvalitetsvurderingerne 2005 og 2009 konstaterede styrelsen at bevaringsforholdene for samlingen visse steder var problematiske og enkelte steder decideret ringe. Styrelsen anbefalede bl.a. samlingsgennemgang med henblik på udskillelse, prioritering af bevaringsarbejdet, forbedring af opbevaringsforholdene og udarbejdelse af en prioriteret bevaringsplan.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- Museet har opnået væsentligt forbedrede bevaringsforhold for samlingen ved afvikling af en række uegnede magasiner, erhvervelse af bedre bygninger, udskillelse af overflødige genstande og en generel opprioritering af bevaringsarbejdet. Museet har fortsat nogle bevaringsmæssige udfordringer for samlingen i visse magasiner. Museet har derfor planer om at opføre et nyt magasin, der skal stå færdig i 2026. Aktuelt er planen ufinansieret.
- Museets bevaringsarbejde ledes af en fastansat, faguddannet konservator, som løbende fører et bevaringsfagligt opsyn med samlingerne som grundlag for bevaringsarbejdet og konkrete tiltag. Fra 2018 opsamler museet systematisk digitale klimadata som led i dette opsyn. Konservator indgår i relevante faglige netværk om udviklingen af bevaringsarbejdet.
- Museet har udarbejdet en prioriteret bevaringsplan, men aktuelt udestår bl.a. finansieringen. En værdiredningsplan er under udarbejdelse.

- Museet har som led i kvalitetsvurderingen vurderet samlingens sammensætning efter bevaringstilstand. Museet vurderer, at 43 % af samlingen er i formidlingseget stand, 38 % er i stabiliseret tilstand, 15 % er behandlingskrævende og 4 % er svært skadet.
  - Bevaring Sjælland har juni 2018 udarbejdet en rapport for ROMU med en bevaringsfaglig vurdering af klima- og bevaringsforhold ved museets besøgssteder og magasiner. Overordnet set bemærker bevaringscenteret, at kriterierne for tilfredsstillende bevaringsarbejde på museet opfyldes og at bevaringstiltagene er særligt tilfredsstillende. Bevaringscenteret bemærker endvidere, at museet er udfordret af nogle problematiske bevaringsforhold i museets hovedmagasin ved Roskilde, hvor bygningen ikke er tilstrækkelig tæt og klimaet svingende med korte intervaller. Aktuelt er museet desuden udfordret af skimmelsvamp i magasinet ved Frederikssund, der har været ramt af et teknisk nedbrud af klimastyringen. Visse steder har museet også mindre egnede lysforhold, et uhensigtsmæssige valg af materialer og en utilstrækkelig rengøringsstandard.
  - Museet har brand- og tyverialarmer, der dækker hele samlingen med automatisk signaloverførsel til en vagtcentral. Museet fører løbende tilsyn med udstyr til brandbekæmpelse.
  - Museet har skriftlige retningslinjer for håndtering, pakning og magasinering af museums-genstande. En prioriteret værdiredningsplan er i proces.
  - Museet har skriftlige retningslinjer for datasikkerhed.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museets indsamling har et strategisk afsæt, og er baseret på en restriktiv, men aktiv og faglig reflekteret praksis, knyttet til museets forskning og formidling af ansvarsområdet.
- at museet har lagt et væsentligt arbejde i at forbedre bevaringsforholdene, herunder har afviklet uegnede magasiner, har erhvervet velegnet bygning til formålet og har planer om opførelse af ny magasinbygning senest i 2026.
- At museet kritisk gennemgår sine samlinger med henblik på udskillelse af overflødige genstande, og er nået langt i processen
- at museets bevaringsarbejde er forankret og reflekteret i museets organisation, og ledes af personale med professionelle bevaringsfaglige kompetencer, der indgår i faglige netværk om udviklingen af bevaringsarbejdet.
- at museet - praktisk talt - er ajour med registrering og indberetning af sin samling, har retningslinjer for registreringsarbejdet, god registreringspraksis og råder over personale med betydelig kompetence og erfaring på området, som museet deler med andre museer.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har strategier og handleplaner for indsamling, registrering og bevaring, der sikrer prioritering og faglig refleksion i opgavevaretagelsen og iværksættelse af nødvendige tiltag.
- at størstedelen af museets samling er i formidlingsegnet eller stabiliseret tilstand.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet på trods af en betydelig bevaringsindsats fortsat har nogle bevaringsmæssige udfordringer for samlingen i de to hovedmagasiner og visse andre steder jf. rapport fra Bevaring Sjælland (2018)

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fortsætter sit arbejde med at forbedre bevaringsforholdene for samlingen, herunder forbedrer eller afvikler uegnede magasiner, og prioriterer at afsætte de nødvendige ressourcer til såvel det forebyggende som udbedrende bevaringsarbejde.
  - at museet fastholder planen om opførelse en ny magasinbygning senest i 2026 og fortsat arbejder på realiseringen herunder tilvejebringer den nødvendige finansiering.
  - at museet færdiggør arbejdet med en prioriteret og finansieret bevaringsplan for hele samlingen, herunder udarbejder en prioriteret værdiredningsplan.
  - at museet fortsætter, og færdiggør arbejdet med gennemgang af samlingerne med henblik på udskillelse af genstande m.v., der mangler forsknings eller formidlingsmæssig værdi.
-

Museumslovens kapitel 8

De statsanerkendte kulturhistoriske museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne arbejde for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

Ved kvalitetsvurderingerne 2005 og 2009 havde begge museer et velfungerende samarbejde med kommunerne om den faste kulturarv og den fysiske planlægning. Styrelsen anbefalede Roskilde Museum at dele sin viden og gode praksis med andre museer.

Kvalitetsvurderingen 2018:

- ROMU varetager opgaver i henhold til museumslovens kapitel 8 inden for arkæologi og nyere tids kulturhistorie i Roskilde, Frederikssund og Lejre kommuner. Museet fører efter kontrakt (2018-19) med Slots- og Kulturstyrelsen tilsyn med de fredede fortidsminder i ni kommuner i de gamle Roskilde og Vestsjællands amter samt i dele af det gamle Frederiksborg Amt.
- Museet inddrages i udviklingen og formuleringen af kommune- og lokalplaner og samarbejdet følger formaliserede arbejdsgange. Museets hørings svar til konkrete byggesager mv. bliver som oftest fulgt af kommunerne.
- Museet har samlet sit forvaltningsansvar for kapitel 8 arbejdet i Afdeling for Kulturarv med henblik på at sikre faglig koordinering mellem arkæologi og nyere tid og en sammenhængende og ensartet sagsbehandling ift. myndigheder og bygherrer.
- Museet har en nedskrevet strategi for administration og varetagelse af den antikvariske virksomhed, herunder retningslinjer for sagsbehandling, undersøgelser, samarbejde med myndigheder og bygherrer med henblik på kvalitet og effektivitet. Forvaltningen af området er konkretiseret i årlige arbejdsplaner.
- Museet har god praksis i varetagelsen af de administrative forhold ved den arkæologiske virksomhed, herunder indsendelse af fagligt velbegrundede budgetter til Slots- og Kulturstyrelsen.
- Museet er praktisk talt ajour i forhold til udarbejdelse af bygherrerapporter og videnskabelige beretninger af undersøgelser. Og museet er ajour med og har god registreringspraksis af sine indberetninger af fundsteder til det centrale register Fund og Fortidsminder.
- Museets varetagelse af tilsynet med de fredede fortidsminder er meget tilfredsstillende.
- Museet har et betydeligt forsknings- og formidlingsafkast af den arkæologiske virksomhed i form af videnskabelige publikationer, formidlingspublikationer, udstillinger, åbne udgravninger og nyheder på website og sociale medier.
- Museet faste medarbejdere har de nødvendige faglige kvalifikationer inden for de arkæologiske hovedområder. Museet rådet over tidssvarende udgravnings- og øvrigt IT-udstyr og har medarbejdere, der er uddannet til at betjene det.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet i væsentligt omfang bidrager til den kommunale fysiske planlægning, inddrages i udviklingsfasen heraf, at museets bidrag bliver fulgt, og at samarbejdet med hjemkommunerne er formaliseret og velfungerende.
- at museet har en strategi for sit antikvariske arbejde, nedskrevne retningslinjer for administrationen og en god praksis i varetagelsen af opgaverne såvel på nyere-tids-området som indenfor arkæologien.
- at museet varetager tilsynsopgaven med de fredede fortidsminder på meget tilfredsstillende niveau.
- at museet har et væsentligt forsknings- og formidlingsafkast af høj kvalitet og nytænkende karakter af den arkæologiske virksomhed.

Det er tilfredsstillende:

- at museet - praktisk talt - er ajour med bygherrerapporter og videnskabelige beretninger og med indberetning til Fund og Fortidsminder.
- at museet råder over medarbejdere med de nødvendige faglige kvalifikationer inden for de arkæologiske hovedområder, og at museet har tidssvarende teknisk udstyr og medarbejdere, der er uddannet til at betjene det.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fortsætter det velfungerende samarbejde med hjemkommunerne om varetagelse af kapitel 8 arbejdet, og at kommunerne er opmærksomme på at sikre så optimale arbejdsvilkår og ressourceanvendelse for museet som muligt.
  - at museet fortsætter og videreudvikler sin gode forvaltning og det høje faglige afkast (forskning og formidling) af den antikvariske virksomhed og sin rolle som aktiv aktør i den kommunale planlægning og udvikling.
-

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på ROMU

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted den 18.-19. september 2018

Fra museet:

Henrik Bo Nielsen, direktør

Iben Bækkelund Jagd, vicedirektør

Sidsel Risted Staun, formidlingschef

Mette Høj, overinspektør

Ole Kastholm, overinspektør

Fra bestyrelsen:

Carsten Rasmussen, næstformand, borgmester i Lejre Kommune

Ib Poulsen, bestyrelsesmedlem

Fra de tre hjemkommuner:

Martin Holgaard, direktør for by, kultur og miljø, Roskilde Kommune

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Ole Winther, enhedsleder, Museer

Hans-Henrik Landert, specialkonsulent, Museer

Deltog i dele af kvalitetsvurderingsbesøget:

John Schmidt Andersen, næstformand, borgmester i Frederikssund Kommune

Philippe Bourbon, bestyrelsesmedlem, fm. Lejre Museumsforening

Jan Milandt, direktør for opvækst, uddannelse og kultur, Frederikssund Kommune

Bent Brun Larsen, fm. Tadre Mølles Venner

Annette Gade Kristensen, kommerciel chef

Cille Krause, museumsinspektør

Isabella Fuglø, museumsinspektør

Louise Dahl Christensen, museumsinspektør

Morten Nielsen, forvalter

Naomi Pinholt, museumsinspektør

Unn Gelting, konservator

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner mv. besigtiget.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste 15 år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

- Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)
- Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)
- Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)
- Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)
- Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2014)
- God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)
- Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)
- Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)
- Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.slks.dk under museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer samt museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilskudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.